
Budeme následovat kolaps starého Egypta? Odpoví Miroslav Bárta

Budeme následovat kolaps starého Egypta? Odpoví Miroslav Bárta

14. 3. 2012; autor: Lucie Kettnerová, rubrika: Věda na UK

Studium anatomie vzestupu a pádu civilizací představuje v dnešní době zásadní zdroj poučení, který může být inspirací a může i pomoci při případných projekcích vývojových trajektorií do budoucnosti. Příspěvek věnující se tomuto tématu přednese v rámci Dne vědy FF UK ve středu 21. března od 14.35 prof. Miroslav Bárta, Dr., z Českého egyptologického ústavu FF UK.

Příspěvek profesora Bárty vychází z mnohaleté mezioborové práce Českého egyptologického ústavu a na základě velmi detailního základního výzkumu staroegyptské a starosúdánské civilizace ukáže na způsob, jak civilizace vznikají, vyvíjejí se, dosahují vrcholu, zanikají a procházejí transformací. „Z těchto poznatků lze vyvodit důležitý závěr – vývoje složitých civilizací jsou srovnatelné. Pro anatomii současné společnosti se dá najít spousta paralel v dřívějších systémech. Když nějaká komplexní společnost kolabuje, mohou za to většinou vnitřní a dlouhodobé důvody, které mají zároveň velmi těsný vztah k faktorům, jež stály u zrodu dané civilizace. Ve zkratce řečeno, co civilizaci přivede na vrchol, to ji dostane do velké krize,“ popisuje prof. Miroslav Bárta.

Faktorem krize může být obrovský nárůst mandatorních výdajů, který byl v Egyptě realizován velkým nárůstem úřednické vrstvy, jež pohlcovala stále více výdajů státu, a neproduktivními aktivitami ve státní administrativě. Situaci neprospívá ani nepotismus, kdy se do státní správy dostávají lidé na základě dědičného či jiného pouta, a krize centrální moci, při níž panovník není schopen prosazovat svá rozhodnutí ve všech částech země.

„Když se podíváte na naši současnou situaci, tak je zpochybňována autorita Nejvyššího kontrolního úřadu, Ústavního soudu, hoří tu válka mezi státními zástupci. Základní pilíře státní administrativy jsou zkrátka v krizi. Pro běžné občany navíc úřady nepředstavují žádnou autoritu, protože vidí, že nefungují,“ ukazuje paralelu profesor Bárta.

Pokud se chcete o tématu dozvědět víc, nahlédněte do publikace Kolaps a regenerace : Cesty civilizací a kultur. Minulost, současnost a budoucnost komplexních společností

„Humanitní vědy jsou záměrně diskreditovány technologickou lobby, přitom jsou však strategickými obory pro budoucnost. Problémy současného světa jsou převážně sociální, náboženské a společenské povahy. Nejnovější technologie či inovace, jakkoliv jsou důležité a ulehčují nám život, nemají nástroje, jak je vysvětlit. Naopak jsou to společenské vědy, které pomáhají chápat, co se se společností děje. Egyptologie jako multidisciplinární obor může přinést detailní pohled na to, jak se složité civilizace vyvíjejí, a poskytuje významný srovnávací materiál.“

Český egyptologický ústav FF UK je jedinou institucí v celé České republice, kde lze tento obor studovat. Obor se otevírá vždy jednou za několik let, v tuto chvíli navštěvuje bakalářský program asi 35 studentů. Pro akademický rok 2012/2013 se noví studenti na egyptologii nepřijímají.

Egyptologie jako obor existuje už od konce 19. století, na počátku 20. století začal na UK fungovat seminář věnující se této problematice. V roce 1958 byl založen Československý egyptologický ústav, který záhy zahájil i základní výzkum v Egyptě a Núbii, v 60. letech pak získal koncesi pro výzkum v Abúsíru na výzkum pyramidové nekropole. V současnosti probíhají rozsáhlé výzkumy v Abúsíru a Súdánu, na nichž se podílejí i studenti.

Přečtete si také:

[Naučte se efektivně vyhledávat v elektronických zdrojích](#)

[Věda vážně, hravě i prakticky. Tak bude vypadat Den vědy na Filozofické fakultě](#)